

СМЕРЦЬ НЯМЕЦКІМ АКУПАНТАМ!

Бібліотека
АН БССР

ПРАЧЫТАЙ І ПЕРАДАЙ ДРУГОМУ

Сталінскайа ПРАУДА

Орган Петрыкаўскага РК КП(б)Б

№ 9 (1023) | Пятніца, 10 верасня | 1943 г.

Страты нямецка-фашистскіх войск на совецка-германскім фронце за час з 5 ліпеня па 5 верасня

За 2 месяцы летніх баёў з 5 ліпеня па 5 верасня гэтага года наше войскі на ўсіх участках совецка-германскага фронта знішчылі: самалётаў праціўніка — 5729, танкаў — 8400, гармат — 5192, аутамашын — больш 28 тысяч.

Страты праціўніка забітымі складаюць звыш 420.000 салдат і афіцэраў. Усяго ж у баях з 5 ліпеня па 5 верасня выбыла са строю (забітымі і раженымі) не менш 1,5 мільёна нямецкіх салдат і афіцэраў.

За гэты-ж час наше войскі захапілі: танкаў — 1041, гармат рознага калібра, у тым ліку самоходных — 2018, кулямётаў — 5382, аутамашын — 7853. Узята ў палон 38600 нямецкіх салдат і афіцэраў.

СОВІНФОРМБЮРО.

Таганрогскія, Ельненскія, Глухаўскія, Рыльскія, Сеўскія і Сумскія дывізіі, танковыя і артылерыйскія злучэнні

Загадам Вярхоўнага Галоўнага камандуючага Маршала Соўецкага Саюза тав. Сталіна 130 стралковай дывізіі, 416 стралковай дывізіі, якія адлічыліся ў баях за горад Таганрог, прысвоена найменаванне „ТАГАНРОГСКІХ“.

Дывізіям, танковым і артылерыйскім злучэнням, якія найбольш адлічыліся ў баях пад Ельніем, Глухавам, Рыльскам, Сеўскам і Сумы, прысвоена найменаванне — „ЕЛЬНЕНСКІХ“:

29 Гвардзейскай Чырвонасцяжной стралковай дывізіі, 76 стралковай дывізіі, 25 Гвардзейскай танковай брыгадзе, 26 Гвардзейскай танковай брыгадзе, 23 Гвардзейскай асобнай танковай брыгадзе і 119 асобнаму танковому палку.

„ГЛУХАЎСКІХ“: 70 Гвардзейскай Чырвонасцяжной стралковай дывізіі, 226 страл-

ковай дывізіі, 23 танковай брыгадзе, 1 Гвардзейскай артылерыйскай дывізіі.

„РЫЛЬСКІХ“: 121 стралковай дывізіі, 112 стралковай дывізіі.

„СЕЎСКІХ“: 69 Чырвонасцяжной стралковай дывізіі, 60 стралковай дывізіі, 103 танковай брыгадзе, 43 механизаванай брыгадзе, 255 асобнаму танковому палку, 68 пушачнай артылерыйскай брыгадзе і 100 Чырвонасцяжной артылерыйскай брыгадзе вялікай магутнасці.

„СУМСКІХ“: 340 стралковай дывізіі, 167 стралковай дывізіі і 232 стралковай дывізіі.

Войскам, якія ўдзельнічалі ў баях пад Таганрогам, Ельніем, Сеўскам, Глухавам, Рыльскам і Сумы, за выдатныя баявыя дзеянні і ўмение манеўрыраваць аб'язлена падзяка.

Войскі саюзнікаў занялі Італію

Англійскае рэдыш паведаміла, што паміж Італіяй, Англіяй і Амерыкай заключана пе-
ршніе, а англійскія і амэры-

канскія войскі занялі ўсю Італію.

Гітлер аб'язіў усяму свету, што ўрад Бадольо „прадаў“ ўсю Еўропу.

Імкліва развіваючы наступленне наше войскі занялі горады: Таганрог, абласны цэнтр Данбаса Сталіно, Сумы, Ельня, Дарагабуж. Горады і чыгуначныя вузлы Краснаармейскае, Канатоп, Мерзфа і інш.

Слава доблесным Совецкім воінам!

З АПЕРАТЫЎНЫХ ЗВОДАК СОВЕЦКАГА ІНФОРМБЮРО

Наши войскі Паўднёвага фронта ў разультате жорсткіх баёў разгромілі таганрогскую группировку немцаў і 30 жніўня авалодалі горадам Таганрог. Наши войскі занялі звыш 150 насяленых пунктаў. Такім чынам, Растоўская областъ поўнасцю вызвалена ад нямецкіх захопнікаў.

У Данбасе наше войскі занялі горады: Лісічанскае, Варшылаўск, Чысцякова і інш., а таксама шмат насяленых пунктаў. Такім чынам, Варшылаўградская областъ поўнасцю вызвалена ад нямецка-фашистскіх захопнікаў. Працягваючы пасяляване наступленне наше войскі 8 верасня авалодалі абласным цэнтрам Дзібаса горадам Сталіно, горадамі і чыгуначнымі вузламі Краснаармейскае, Ясінаватае і інш. Захвачана шмат трафей, у тым ліку на аэрадроме г. Краснаармейскае захвачана 19 нямецкіх самалётаў.

Войскі Варонежскага фронта 2 верасня авалодалі буйным абласным цэнтрам Украіны — горадам Сумы.

З заняццем горада Кролевец і іншых насяленых пунктаў наше войскі поўнасцю вызвалілі Курскую областъ ад нямецка-фашистскіх захопнікаў.

На Бахмачскім напрамку наше войскі працягвалі пасяляване наступленне і занялі чыгуначны вузел Канатоп, горад Чарнігаўскай області Бэрзна і шмат насяленых пунктаў.

Паўднёвее Бранска працягваеца пасяляване наступленне. На працягу 6 і 7 верасня наше войскі занялі 190 насяленых пунктаў, у тым ліку райцэнтр Чарнігаўской області Батурыцца і інш.

АДНАЎЛЕННЕ ГАСПАДАРКІ І ДАПАМОГА НАСЕЛЬНІЦТВУ Ў РАЁНАХ, ВЫЗВАЛЕНЫХ АД НЯМЕЦКАЙ АКУПАЦЫ

Днямі апублікавана пастанова Соўнаркома Саюза ССР і ЦК ВКП(б) „Аб неадкладных мерах па аднаўленню гаспадаркі ў раёнах, вызваленых ад нямецкай акупациі”.

Этодна гэтай пастановы тылавыя обласці Советскага Саюза зварочваюць сотні тысяч галоў буйнай і дробнай жывёлы калгасам вызваленых раёнаў, адпускаюцца вялікія сродкі для павелічэння пагалоўя, аднаўляюцца ўсе птушка-фермы ў калгасах і соўгасах, адпускаюцца з дзяржаўных рэзерваў вялікія насенныя фонды для азімага пасева, аднаўляюцца ўсе МТС і майстэрні, будзе праведзена шырокая жыллёвае

будаўніцтва для калгасаў, рабочых і служачых з працтвайленнем ім грашовых крэдытаў. Адначасова будуть пабудаваны ўсе разбураныя вакзалы, чыгуначныя памяшканні і шляхі.

Для дзяцей воінаў Чырвонай Арміі і партызан Айчынай вайны, а таксама для дзяцей—сірат, бацькі якіх загінулі ад рук нямецкіх акупантатаў, ужо ў гэтым годзе адкрываюцца сувораўскія ваенныя вучылішчы, спецыяльныя рамесленыя вучылішчы, спецыяльныя дзіцячыя дамы і дзіцячыя прыёмнікі—размеркавальнікі. У гэтых установах дзеці будуць на поўным дзяржаўным забеспячэнні.

Рвём, ламаем, знішчаем фашистыкіх захопнікаў

Подступы да чыгункі абараніліся дзотамі. У сваім страху перад народнымі мсціўцамі, немцы дзень і ноц палівалі з іх шквальным кулямётным агнём. Навокал апайсалі дротавыя загароды. З боку ўзвышалася вышка. Тры фашистыкі бандыты з кулямётам сачылі з яе за чыгункай. Перад дзотамі крохылі вартавыя.

Не стрымалі гэтая ўмацаванні рапучага націска. Народныя мсціўцы, натхнёныя героязмам доблеснай Чырвонай Арміі, з крыкам—ура! кінуліся к дротавым загародам. Рвалі іх рукамі і беглі да чыгункі, да амбразур даотаў.

Першымі ў дзоты ўварваліся Антон К., Зміцер С., Алець Б. і Рыгор Е. Голыя і босыя гітлераўцы кінуліся да лесу. Там

іх касілі кулі аўтаматчыкаў. У гэты час 308 выбухаў падніялі ў паветра чыгуначнае палатно. 73-гадовы дзед Іван першым узбраўся на чыгунку і пачаў узрываць рэйкі.

На месца гэтай аперациі гітлерераўцы са станцыі Муляраўка кінулі на дапамогу эшалон немцаў і мад'яр. Партызаны атрада В. вывелі са строю паравоз і кулямётна вінтовачным агнём знішчылі 71 гітлераўца.

У выніку гэтай аперациі знішчана 81 гітлераўцы, узарвана 308 рэек, слалена будка і дзоты ворага, выведзены са строю паразаў. Партызаны ўзялі шмат гранат, патронаў, вінтовак і іншай ваеннай маёмасці. Захвачана ў палон 10 мад'яр. **МІКОЛА А.,
НАДЗЯ С. і ГАЎРЫЛА К.**

Бой над ракой

Стужкай уеца быстраецная Прывіць. Шмат слёз пранесла яна за гэтая цяжкія дні ад сцен Петрыкаў і іншых палескіх гарадоў і вёск. Шумлівая прывіцкая кусты і лясы з гонарам тояць нянавісць да акупантатаў. Па-над рэчкой, па прывіцкіх сёлах разносіцца партызанская баявая слава.

Сабраліся нямецкія бандыты рабаваць прывіцкія правабярэжныя вёскі. Але праваліўся іх грабежчіцкі план. Народныя

мсціўцы прыціснулі гітлерараўцаў да ракі і пачалі частаваць градам куль.

Пеніліся воды Прывіці, хаваючы целы мярзотнікаў. У роспачы яны кінуліся ў напрамку да Петрыкаў, але і ў горадзе было цесна. Па памяшканню жандармерыі, гарадской управе, камбінату білі партызанская гармата.

Цесна было гітлерараўкам у горадзе. Будзе ім яшчэ цясней. Нач. штаба атрада. ІВАН К.

г. Петрыкаў.

Выданне Петрыкаўскага РК КП(б)Б

Гаспадарскія нервы і халуйскія справы

Душна стала нямецкім акупантам. І так душна, што ў ландштата горада Петрыкаў не вытрымалі і лопнулі нервы, задрыжалі лыткі, заліскалі зубы. Паліцэйскія сабачкі, каб угадзіць хвораму гаспадару, круцяцца на задніх лапках, лісліва віляюць хвосцікамі. Вядома, што за жыцце з хворым панам? Дзень і ноц бегай, а к таму яшчэ там непаладкі, там непардкі... Адным словам, з разуму трэба збегчы.

Моташна стала і халуям. Хворы пан звязвае дарожны чамаданчик, па меры сіл і здольнасцей збіраецца ў дарогу да Берліна, дзе, кажуць, „дактары“ англічане робяць нямецкім вар’ятам „лячэбныя прыпаркі“. Дзе-ж дасцца халуям?

Занылі, задрыжалі іх сэрцы. А тут, як на гора, сярод белага дня ўдарыў гром і пярун разбурыў дом ландштата. Чудзь жывым застаўся хворы пан.

Каб не адчуваць на сабе яшчэ мацнейшага пяруна, хворы пан кудысці знік, відаць, паехаў за „лячэбнымі прыпаркамі“ да „фюрэра“. Што ўжо гаварыць пра халуяў—Петрыкаўскіх і Капцэвіцкіх сабачак-паліцэйскіх? Душна і цесна стала ім у сваіх логавах.

З Усхода падула свежым ветрам, запахла бурай. Гэта бура расплаты і помсты, бура народнага гнева. Яча змяце з твару злілі нямецкіх акупантатаў і іх халуяў.

МІХАСЬ Б.

Зверства бандыты

Кожны дзень прыносяць немцам дрэнныя весткі. Пісьмы з дому паведамляюць страх берлінскіх фраў.

Падышла бабка Агата да нямецкага салдата і пытае:—Што чутна ў вашым краі? Замест адказу злосны бантыт ударыў бабку кулаком у твар.

Вось як нямецкія акупанты паведамляюць насельніцтву „посцехі“ сваёй грабежніцкай армії.

**ЮЗІК К.—
селянін вёскі Р.**

Рэдакцыйная колегія.